

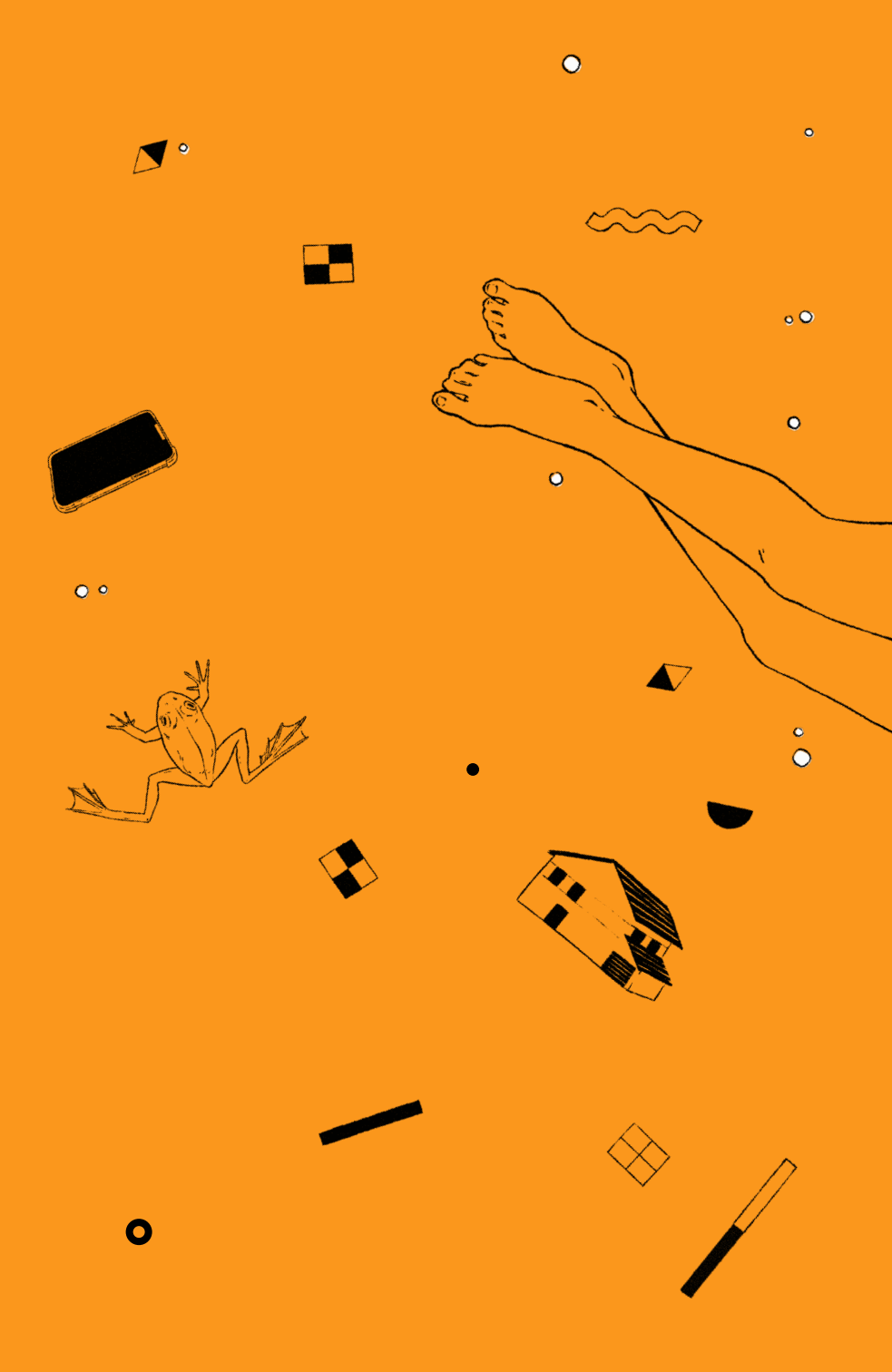
Iva Hadj
Moussa

Všichni
jsme divní.
A někteří jsme
superdivní.

Host

Mořská
Eva

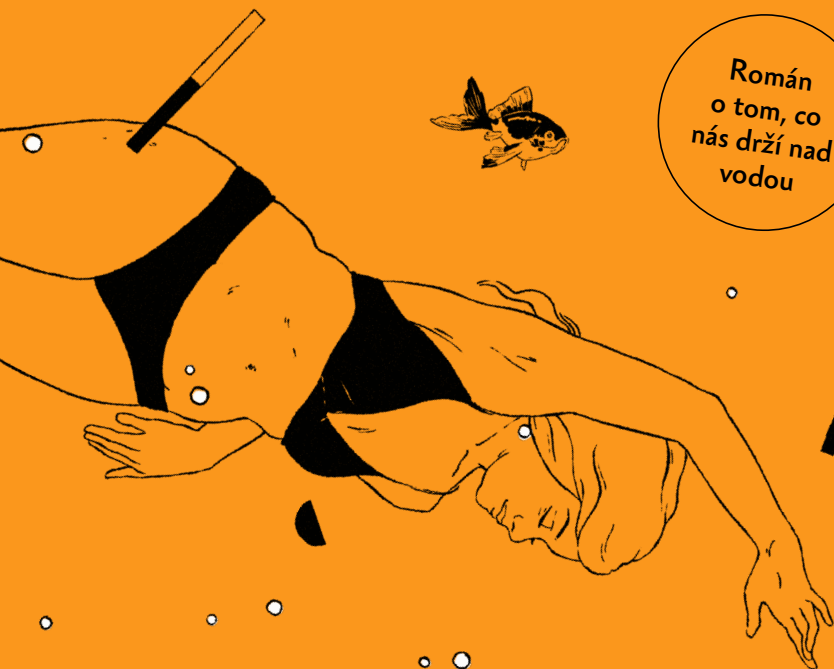

Mořská Eva

Román
o tom, co
nás drží nad
vodou

Iva Hadj
Moussa

Brno 2026

© Iva Hadj Moussa, 2026

Cover art and illustrations © Tereza Eager, 2026

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2026 (elektronické vydání)

ISBN 78-80-275-3087-8 (PDF)

ISBN 978-80-275-3088-5 (ePUB)

ISBN 978-80-275-3089-2 (MobiPocket)

Věnováno všem, kdo se nebojí vlastní divnosti.

Speciální dík patří Petře, Olze a Simoně.

No one cared who I was until I put on the mask.

The Dark Knight Rises

Tichá voda

Náš dům mám nejradši po ránu, kdy všechny ještě spí. Tedy kromě Roxy, feny německého ovčáka. Tmavá psice přes noc lehává za dveřmi mé ložnice, ale už kolem šesté začne hlasitě zívát, protahuje se a ocasem naráží do futra. Nakonec opatrně zaškrábe na dveře. Jakmile ji pustím dovnitř, radostně mě vítá do nového dne. Na chvíli ze světa nevidím nic než rozesmátou, lehce prošedivělou mordou, ze které táhne rybí puch.

V domě je ticho, jen z kuchyně slyším jemné tikání hodin. Vzduch voní dřevem a trochu i včerejší večeří. Pavlína dělala roštěnky, o kterých Kačenka prohlásila, že jsou houževnaté, takže se tchyně malinko urazila. Pomalu se rozednívá. Záclonami dovnitř proniká první měkké světlo a klouže po zdech.

Když se převléknu a vypustím Roxy na zahradu, do okeních tabulek se už nesměle opírá slunce a rozpouští jinovatku. Jaro tu bude co nevidět. Kolem krmítka zvědavě poletuje stehlík s červenou maskou kolem zobáčku a žlutými pruhy na křídlech. Kuchyňská deska je upatlaná a pokrytá drobky. Dřív je Pavlína pečlivě stírala hadříkem nebo je několikrát za den smetla hranou dlaně a vysypala do dřezu, ale poslední dobou mi připadá, že ve své pečlivosti malinko polevila. Anebo potřebuje nové brýle. Před pár dny jsem si všimla, že se u kredence zatřepotal potravinový mol a další tiše odpočíval na zdi. Ještě tak rok zpátky by tu neměli žádnou šanci.

Chvilku před sedmou budím holky. Probírají se mátožně a neochotně, jako by se každé ráno vracely z jiné planety a učily

se znovu chodit i mluvit. Až po chvíli se z jejich pokoje ozve tlumené šustění peřin, šoupání pantoflí a první ranní mumlání.

„Máte všechno do školy?“ ptám se zbytečně, když zasednou ke stolu. Ráno se obvykle živí čokoládovými křupinkami, které si nechávají důkladně rozmočit v mléce. Obsah misky připomíná bažinu, v níž se utopil kůň.

Všimnu si, že Kačence se zacuchané vlasy vzadu slepily do tenkých dredů. „Koukej se učesat,“ pobídnu ji. Così nesrozumitelně zahuhlá. Maruška s plnou pusou čvachtající hmoty prohodí, že její sestra vypadá jako Bob Marley. Kačka neví, kdo to je, ale i tak se naštve a vypukne drobná hádka.

„Dneska přijedu později, potřebuju dělat inventuru,“ přeruším její hašteření.

Zrovna tak jsem mohla oznámit, že si dnes nechám amputovat obě nohy: holky se dál věnují své hnědé břecce a svět kolem nich neexistuje. Kačka se zvedá od stolu a pomalým krokem doplňuje k ledničce. Vytáhne krabici s mlékem a doloží si misku až po okraj. Trochu tekutiny vyšplouchne na její vyšisované pyžamo s princeznou Elsou. *Kateřina Zaslavněná*, prohlásila o ní jednou Maruška, která ráda baví sebe i ostatní vymyšlením originálních přezdívek. Tak například babička není babička, ale *Babucha Varucha*, *Moučnice Koláčová*, *Drobenka Vařislavka* nebo *Dobrodýně*.

Vklouznu do koupelny, dokud je tam volno. Vlasy postříkám suchým šamponem a vyčešu je s předkloněnou hlavou,

aby účes působil bohatěji. Lehký make-up, řasenka a lesk na rty. Člověk lakuje realitu na růžovo, sotva se probudí, pomyslím si, když se prohlížím v zrcadle. Na svých pětáctyřicet nevypadám zle, jen malinko unaveně.

Z domova vyrážíme patnáct minut před osmou. Holky to mají do své páté a sedmé třídy pěšky, já jezdím autem, protože často někde něco vyzvedávám a převážím. A kromě toho ráda řídím. Zvednutím dlaně pozdravím souseda, který bydlí v řadovém domku hned vedle toho našeho. Na své předzahrádce opisuje pažemi pomalé oblouky. Každý jeho pohyb je tichý, plynulý, až trochu hypnotický. Od úst mu stoupá pára, na trávníku se ještě třpytí zbytky přízemního mrazu. Výjev působí skoro přízračně. Soused vypadá klidně, jako by se právě vyrovnal s celým světem. Ale i on bude muset za chvíli do práce.

Pavčina ještě spí.

Jako holka jsem milovala galanterii. Už jen ten vznešený název, zní skoro jako galerie. Zbožňovala jsem vzory, barvy, struktury a vůně látek. Zvuk nůžek, které na stole stříhaly tkaninu a skřípaly u toho zuby jako nějaká robotická přišera.

Obchod s oblečením ale taky není k zahození. Ten můj se jmenuje *Ateliér Eva*. Za prostor tu platím celkem přijatelný nájem, který se rok co rok zvedne o pár symbolických procent. Částečně je to díky shovívavosti majitele domu

a částečně i proto, že obchod sídlí v tmavém průchodu, kterým se polovinu roku prohání ledový vítr. Konfekce je určena ženám padesát plus, velikosti jsou taky spíš plusové. Moje zákaznice se chtějí oblékat elegantně a zároveň nápaditě. Přestože mají v oblíbě silonky tělové barvy, nejsou to žádné nevýrazné myšky. Jsou to ženy, které se smějí nahlas a k odpolední kávě si rády poručí kus dortu, protože žijí jenom jednou. S potěšením pozoruju, jak se probírají pestrobarevnými halenkami, nasazují si odvážné klobouky, pózuji před zrcadlem a zkoušejí si náhrdelníky, kterými chtějí odvést pozornost od kroceního krku.

Zboží objednávám z Turecka, protože v Číně se lidé prodávají na orgány a děti jsou matkám unášeny za bílého dne. U nás už se skoro nešije, a pokud ano, obyčejné ženy si to nemůžou dovolit.

Moje móda, abych tak řekla, vlastně ani móda není. Barvy jsou pořád podobné, střihy víceméně taky. Šaty lehce probrané v pase. Lichotivý áčkový střih. Nařasené rukávy u impozantních halenek, které si často pořizují ženy s bujným poprsím a ve vedoucích pozicích. Kytky, pruhy, puntíky, zvířecí vzory, všechno se to beztak točí pořád dokola.

Mám to tady ráda. Možná i proto, že tu chráním něco starosvětského, co odolává zkaženému zubu času. Nabízím jiný druh nakupování, než je dnes zvykem ve všech těch gigantických obchodních centrech s nekonečnými halami a zářivkami, které ty absurdně levné hadry, co nevydrží ani tři vyprání, probodávají ostrým světlem. Maruška

nakupuje zrovna v takových. Jednou jsem ji doprovázela — byla sobota odpoledne a to, co se v obchodě dělo, nemůžu nazvat jinak než rabováním. Nákup oblečení má být slavnostní událost, ne výprava do válečné zóny, hudrovala jsem, ale Maruška řekla, že jsem jak z jiného století. No, nejspíš má pravdu.

Kolem poledne pozoruju hemžení u vietnamského stánku se zeleninou. Senioři kráčeji rozvázně a zešíroka jako krabi. Grapefruit párkrát obrátí v ruce, aby ho pak zase vrátili na místo. Hned vedle je obchod s elektrem. Pracuje tam poněkud nevrlá prodavačka jménem Renáta, se kterou jsme se poslední dobou malinko sblížily — bylo to poté, co zjistila, že jsem stejně jako ona vdova. Trápení sblížíuje.

Po chvilce váhání si zajdu koupit kávu do řetězce americké kavárny na náměstí. Je to luxusní záležitost, takže si ji můžu dovolit jen párkrát do měsíce. Baristka je štíhlá a nosí vysoko vyčesaný culík. Projevujeme si úctu tím, že neztrácíme čas zbytečnými řečmi. Pozdravíme se jemným pokývnutím hlavy a úsměvem, který je tak nepatrný, že skoro neexistuje.

Průchodem to silně táhne a lidi si tisknou kabáty k tělu. Odpoledne se spustí déšť a zbloudilé zákaznice vnášejí do obchodu jeho vůni. Zajímají se, jestli prodávám pláštěnky a deštníky. Omluvám se, ale nemohu posloužit. Za mokřých dnů těžím z toho, že většina žen byla vychována tak, aby se i v běžných situacích cítily nepatřičně. Zběžně si prohlédnou vystavené oblečení a doplňky, dlaní pohladí materiál saka,

jemně promnou lem sukně. Vyberou si aspoň maličkost, šátek nebo náramek, cokoliv, co je zbaví nepříjemného pocitu provinění z toho, že navštívily butik s oblečením a nic si ne koupily. Hlavně nezůstat nikomu nic dlužna...

Chvilku klábosím s Renátou. Chystá se do kina, ale už teď předvídá, že to určitě zase bude nějaká pitomost. Podle ní je to tím, že dnešní pedagogové jsou na žáky málo přísní a mají nízké nároky: chtějí předejít tomu, aby si na ně studenti stěžovali nějaké komisi.

„Když jsem byla malá, učitelé po nás běžně házeli klíče a tahali nás za vlasy. A copak mě to nějak poznamenalo?“ položí si řečnickou otázku.

Raději se vracím do obchodu. Po chvilce mi v kapse zazvoní telefon. Na displeji se objeví fotka Marušky — je z předloňského léta, Maru má na hlavě slamák a šťastně se usmívá do objektivu. V telefonu se ozve pláč. Vlastně to není pláč, ale zoufalé vytí, ze kterého mi zatrne v páteři a srdce se smrskne do malého uzlíčku.

„Copak se děje, Marunko?“

Žalostné vzlyky pokračují.

„No tak, Maru! Co se stalo?“

„Um-umřela babička,“ zaškytá.

„Počkej... Jak to myslíš, že umřela?“ zareaguju nesmyslně.

„Leží tady na podlaze a nehejbe se!“

„Třeba spí!“ vyhrknu. Mozek není ochoten spolupracovat. Místo toho, abych se přiměla k nějaké smysluplné reakci, se přistihnu při myšlence, že mi nečekaná zpráva zhatila plán na inventuru.

„Na podlaze v koupelně? Je m-mrtvá!“

„Bože,“ vydechnu konečně. Teprve teď ta informace doputuje, kam má. Žaludek se mi zhoupne. „Hned jedu za váma! Volalas záchranku?“

„Na co záchranku? Ona nedejchá! Nemá tep, zkoušela jsem to, učili jsme se to ve škole!“

Položí to. Jsem tak rozrušená, že si ani nevšimnu, že mám v krámě zákaznici. Rozpačitě postává za štendrem s jarními trenčkoty.

„Tak já přijdu zítra,“ hlesne.

Nepřítomně přikývnu.

„A upřímnou soustrast,“ kondoluje mi žena. Je jí asi tolik co mně. Červená flísová mikina, trochu vyšisované džíny. Laskavé oči.

„Tchyně,“ zamumlám. „Zničehonic. Musím zavřít. Omlouvám se.“

Žena mi věnuje pohled plný účasti. Udělá krůček směrem ke mně, skoro to vypadá, že má v plánu mě obejmout, ale nakonec si to rozmyslí.

Domů jedu stylem brzda-plyn, spíš se vznáším, než jedu. Na chodníku před domem už stojí sanitka. Když utíkám po kluzkém chodníku ke vchodovým dveřím, málem si vyvrtnu kotník. Maruška stojí shrbená na schodech do patra. Je bledá, oči má červené a opuchlé, malinko se třese. Kačenka stojí nehybně v chodbě, ustaraně se drží za lokty, ale nepláče. Jednu po druhé obejmou, ale jejich těla jsou zaťatá a nepoddajná. Roxynu musela některá z nich zavřít do mé ložnice — slyším její táhlé vlčí nářikání.

V koupelně je těsno. Pavlína leží na zemi přikrytá dekou s konejšivým květinovým vzorem. Dvě záchranářky stojí u stěny a vyplňují formulář.

Lékařka, drobná žena v červené bundě, se tiše představí a zeptá se: „Vy jste snacha?“ Položí mi několik otázek. Informuje mě, že Pavlínu musejí vzhledem k okolnostem odvézt na pitvu.

„Mohla to být céva. Nebo srdce,“ konstatuje.

Záchranáři si pomalu balí věci. Pak ji přeloží na nosítka a odvázejí sanitkou pryč.

Jakmile dům utichne, usednu na gauč a zavolám k sobě holky. Každou držím za ruku. Jejich dlaně jsou vlhké a ledové. Nevím, co říct. Maruška pláče, Kačenka se nepřítomně dívá před sebe. Roxy na mě vyčítavě civí, oči plné zmatku. Za okny se pomalu rozpadá den. V domě je nebyvalé ticho.

Ráno se snažím vyvolat dojem normálnosti. Vyvenčím Roxy, prostřu stůl k snídani. Včerejší chleba, plátkový sýr, džus v krabici, jogurt s lesním ovocem.

Maruščina hezká tvář je zdeformovaná zármutkem. Když ji chci pohladit po vlasech, ucukne, jako bych snad za babiččinu smrt mohla já. Zářivě bílé tričko má poskvrněné stopami řasenky. Kačenka mechanicky hladí Roxynin ježatý hřbet, v obličejí neproniknutelný výraz.

„To bude dobrý, holky,“ řeknu, ale zní to hloupě a neosobně. Připadám si jako tělocvikářka utěšující žákyně, které si při skoku do dálky odřely koleno.

„Jak by to mohlo bejt dobrý, když tu není babička?“ vzlykne Maruška. „Naše *Dobrodýně*.“

„U večere jsem jí řekla, že ty roštěnky byly hnusný,“ pronese Kačenka ledovým hlasem. „To byla jedna z posledních vět, co ode mě slyšela.“

„To není pravda, Kačko. Vždyť jsi jí popřála dobrou noc, dobře si na to vzpomínám,“ snažím se ji povzbudit. „Zaslechla jsem, jak jsi jí řekla: Dobře se vyspi, babi.“

Sotva to dořeknu, neovládnu se a rozpláču se. Začnu rychle sbírat nádobí a skládat ho do myčky. Zuby mám pevně stisknuté k sobě. Roxy nešťastně zakňučí.

Byla to silná mozková mrtvice. Pavlína umřela rychle, doma, v bezpečí. Necítila žádný strach. Chvilku před smrtí dopila bílou kávu z hrnečku s nápisem *Miami Beach* — nikdo kromě ní se ho nesměl dotknout. Byl to hrneček z její zámořské anabáze: jako žena s neobyčejnou dravostí a odhodláním po revoluci prorazila tím, že začala prodávat kosmetiku Mary Kay. Nosila růžový kostýmek a vedla tým podobně ambiciózních obchodnic. Absolvovala několik manažerských kurzů, pořídila si BMW a o své budoucnosti měla jasno. Vrcholem její kariéry bylo školení na Floridě, které absolvovala s dalšími dobytkařkami západního světa. A odkud si přivezla ten bílý hrnek.

Těsně před smrtí si četla milostný román půjčený z knihovny. *Slib pod hvězdami*. To mi připomíná, že musím vrátit všechny její knihy zabalené v igelitu, aby nenabíhal dluh.

Nebe dnes připomíná školní výkres. Rozpité vodové barvy, rozostřené linky, sem tam někde šmouha od neposedného štětce. Na hrudníku se mi usadí tíha.

Za deset dnů se s Pavlínou loučíme.

Je první den jarních prázdnin. Vzduch je chladný, ale i tak se potím. Ráno jsem zapomněla použít deodorant, takže mi nezbývá než se celý den stydět za svůj štiplavý zápach, který se mi line z podpaží. Snažím se držet si lidi od těla, což je na pohřbu trochu problém.

Maruška hlasitě vzlyká a už si rozmazala voděodolnou řasenku. Slzy nejsou voda. Položím jí ruku na rameno a neobratně ji pohladím. Kačenku chytnu za ruku. Sevře mi dlaň tak silně, až to zabolí.

Přímo za mnou stojí moje nejlepší kamarádka Vilma, tak těsně, jako by mě chtěla zachytit v případě, že bych začala omdlévat. Za krkem cítím její dech, slabě vonící po kávě, a omamně sladký parfém, který používá snad už dvě desetiletí. „V pohodě?“ zašeptá občas. Odpovím jí jemným pokývnutím hlavy.

Je tu také Pavlínina mladší bezdětná sestra Monika Marousková se svým manželem a hrstka dalších příbuzných, z nichž některé vidím poprvé v životě. Asi deset Pavlíniných kamarádek se sešikovalo do důstojné formace. Marousek má perfektně střižený oblek, v puse převaluje žvýkačku a kolem něj se line vůně tak silná, že na sebe musel vyšplíchat snad půlku toaletní vody. Postřehnu, že v jednu chvíli položí manželce ruku na zadek a trochu ho zmáčkne.

Kačenka v tmavé plisované sukni pod kolena, sportovní bundě a ošoupaných teniskách vypadá, jak kdyby se oblékala v charitě. Ráno jsem ji nabádala, ať si vezme černé sametové šaty s bílým límečkem a nazuje baleríny, ale odmítla s tím, že na babiččině pohřbu nechce vypadat jako Wednesday z *Addamsovy rodiny*. Svolila ale, že si vezme Pavlíninu kabelku z černé kůže.

Pavlínu pohřbíváme do země. V dosud holých větvích stromů občas zaskřehotá pták. Přes Vilmina známého jsem Pavlíně na poslední cestu objednala zpěváka. Je poněkud vyžilý, sako na něm visí a táhnou z něj včerejší piva, ale zpívá čistě, s rukama vroucně sepjatýma a zakrývajícím špatně zapnutý poklopec.

Ó hřebíčku zahradnický,
ó růžičko voňavá,
kterak na tě zapomenu,
když to není věc možná?

Jak bych na tebe mohla zapomenout, mami, napadne mě. Některé ženy své tchyně takhle oslovují: mami, mamko, maminko. Se svou vlastní mámou jsem se nerozloučila, tak tedy aspoň s tebou, Pavlíno.

Kačenka se zaujetím sleduje zpěváka a okusuje si nehty. Maruščina drobná ramena se otřásají pod novým náva-lem smutku. Člověk na pohřbech tak trochu — nebo možná především — pláče i sám nad sebou a svou samotou. Slzy mi stékají po tvářích, jako by kdesi uvnitř mě prasklo potrubí.

Kačenka zaloví rukou v kabelce a podá mi zmuchlaný balíček kapesníků. Vytáhnu hned dva naráz, vysmrkám se a osuším si oči. Nasolená kůže mě pálí, popotahuju nosem. Podmračenou oblohou náhle prosvítne slunce a Maruška si zakryje oči slunečními brýlemi, které bleskově vytáhla z kabelky. Modrý samet jejích šatů se na slunci leskne jako krovky překrásného brouka.

Ve výčepu U Lípy, kde se koná smuteční hostina, to voní po smažených řízcích a zatuchlých ubrusech.

„Mně tatínek umřel vloni na maškarním bále,“ informuje nás servírka se svraštělým dekoltem.

„Ach,“ řeknu. „Upřímnou soustrast.“

„A za co šel?“ zeptá se Kačenka, ale na to už servírka neodpoví. Do místnosti vstoupí smuteční hosté v čele s tetou a strýcem Marouskovými. Za nimi se trousí zbytek dalšího zaraženého příbuzenstva a Pavlíniných přátel.

Marousek ztěžka dosedne za dubový stůl. Je to lehce otlýl šedesátník a velké zvíře ve stavebnictví. Vypadá jako člověk, který hraje golf: nosívá tričko s límečkem a má pomalé, snové pohyby. Jindy mi připomíná kosmonauta, který právě přistál na Měsíci a teď zvažuje, že by tam postavil kancelářský komplex. Monika Marousková řídí síť kosmetických studií, ve kterých zákaznicím upravují obočí a stimulují tvorbu kolagenu elektrickými výboji. Kdykoliv chce něčemu dodat důraz, použije slovo „neskutečný“. Podle všeho se zhlédla v britské královské rodině a přizpůsobila tomu i šatník. Kolem krku si uvazuje hedvábný šátek a často nazouvá jezdecké holínky, ačkoliv Marouskovi koně nevlastní; pouze dva

mercedesy. Bydlí v domě na okraji města a kromě bazénu mají i zahradní jezírko, kterému říkají biotop. Chovají v něm ryby a žáby. Trávník i okolní keře jsou pečlivě zastřižené.

Marousek si objednává dvojitou vodku. Jeho manželka tiše posmrkává do ubrousku, ale nálada u stolu se pomalu mění. S každým dalším soustem oběda a lokem piva se rozpouští napětí, dosud těžké jako víko rakve. Občas je dokonce slyšet i tlumený smích a po chvíli i ten hodně hlasitý — Vilmin. Z pootevřeného okna se sem ze vzdálených zahrad nese temné holubí vrkání. Pochmurná nálada se ke mně snáší jako pavučina ze stropu.

Když se po smuteční kávě a smutečních zákuscích vracíme s holkama domů, svět se najednou zdá příliš jasný a až nepatřičně optimistický. Slunce se drze opírá o zdi domů a ve vzduchu je cítit jaro. Roxy se po našem návratu může pominout. Předvádí psí kusy: vzrušením se točí v piruetách, šlehá nás ocasem po nohou a vydává legrační chrochtavé zvuky. Pak najednou zvážní, natáhne krk a vyhlíží z okna na zahradu.

„Babička už nepřijde,“ konstatuje Kačka. „Čumíš zbytečně, ty blbko.“

Roxy na ni upře zmatený pohled. Pootočí hlavu, jedno ucho napřímené, druhé schlíplé. Nakonec krátce zavýje a schová se pod stůl. Její smečka už nikdy nebude kompletní.

Když se za překvapivě teplého večera procházím po zahradě, všimnu si, že mě ze sousední zahrady pozoruje soused. Má na sobě modré bermudy a červené triko, takže vypadá jako Super Mario.

„Upřímnou soustrast,“ zamumlá a přes plot mi podá ruku.
„Slyšel jsem, co se stalo.“

„Děkuju.“

Je to zvláštní chlap. Maruška ho obdařila přezdívkou Elasták. Nastěhoval se sem teprve před pár měsíci, nejspíš hned poté, co se rozvedl. Má ukňouraného předškoláka, se kterým tráví každý druhý víkend. Elastákova exmanželka si to v pátek k večeru přikvačí v oranžovém sportovním bavoráku. Zatímco syna vyprovází k otci, její nový přítel sedí v autě a zachmuřeně kouká do mobilu, límec kožené bundy vyhrnutý až k uším, jako by s touto situací nechtěl mít nic společného.

Kromě řadového domku vlastní Elasták postaršího passata kombi v barvě zamračené oblohy. Je mi souseda trochu líto, když ho pozoruju, jak s prořídými vlasy postává na chodníku a snaží se zpruželého synka nalákat na stavebnici nebo — v obzvláště zoufalých případech — koupí morčete. Občas podniknou náročnou výuku jízdy na kole, která se neobejde bez vzteku a pláče. Jindy se pokoušejí hrát fotbal. Nikdy v životě jsem neviděla nemotornější dítě. Připadá mi, že ti dva si na sebe ještě pořád zvykají. Otec na kluka mluví opatrným hlasem, jako kdyby potkal na mýtině jelena a snažil se ho nepolekat. Když je soused sám, sportuje. O víkendu naloží do passata kolo, obleče se do lesklého barevného úboru (odtud Maruščina přezdívka), který nechá vyniknout každé oblíně i úžině jeho těla, a kamsi vyrazí, možná až do hor. K večeru chodívá běhat. Vracívá se až za tmy, zpocený a sklíčený.

„Mimochodem, já jsem Robin.“

Jeho jméno mě překvapí. Nevím proč, ale představovala jsem si nějaké, které končí koncovkou „-slav“ nebo „-mír“.

„Eva.“

Znovu k sobě natáhneme ruce.

„Tak to jablko radši schovejte,“ uculuje se.

Nechápu. „Jaký jablko?“

„Hehe. Pokus o vtip. Víte, biblická narážka. Had, hřích a tak dále. Nevadí. Pardon. Kdybyste někdy chtěla probrat život, přijďte na kávu. Mám zrnkovou.“

Usměju se na něj způsobem, který může znamenat cokoliv od „ano, proč ne“ až po „to raději skočím pod tramvaj“.

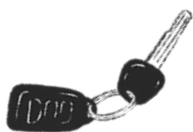
Neúnavné jarní slunce vyláká z domu i Marušku s Kačkou: posedávají na schodech a zírají do mobilů. Ohnutá záda, svěšené hlavy, oči přišpendlené k displeji. Dvě mladé labutě zírající na vodní hladinu. Rozhodnu se, že z kůlny vytáhnou umělohmotné židle s polstrováním, aby neseseděly na studeném kameni a nenachladily si vaječníky.

Robin ty dvě chvíli nesouhlasně pozoruje, pak si založí ruce v bok.

„Holky, co kdybyste mámě s těma židlema trochu pomohly?“ vyzve je boдрým hlasem člověka, který se rád míchá do záležitostí ostatních.

Obě zvednou hlavu ve stejný okamžik. Beze slova se podívají na souseda, pak na mě a nakonec na sebe. Připomínají dvě rozespalá koťata.

„Ona není naše máma,“ proneše Maruška a pokračuje v psaní nějaké veledůležité zprávy. Kačenka vyfoukne růžovou bublinu a zase ji s prasknutím vtáhne do pusy. Sousedovo obočí vystřelí až na Mars.

*Spodní
proudy*

Jednoho rána u nás zazvoní dvě ženy. Menší brunetka se představí jako Marcela Válková, druhá, vyšší a mohutnější, se jmenuje Jana Heroutová. Válková ji oslovuje Jančo. Pod paží nesou složky a ve tváři mají výraz: *Chápeme vás, ale vy zase chápejte nás.* OSPOD.

Očekávala jsem je, a proto jsem uplynulé dny pilně luxovala, vytírala a smežčila. Chuděru Roxy (která je teď zavřená v ložnici, aby úřednice neotravovala a nezasmraďovala vzduch) jsem kárala za každý chlup, který pustila na podlahu. Jsem nervózní, jako kdybych včera v noci rozřezala souseda motorovou pilou a ostatky zakopala na zahradě.

Kávu sociální pracovnice odmítnou, což v kriminálkách obvykle bývá pro vyšetřovaného špatné znamení. Zajímá je, kdy jsem se seznámila s tatínkem holek, kdy jsem s nimi začala bydlet...

„S holčičkama jsem žila od doby, kdy Kačence byly čtyři a Marušce šest,“ vysvětluju, „takže je dobře znám. Jsou na mě zvyklý.“

Nejradši bych vyjmenovala všechny důkazy své lásky a pozornosti: vím, jaké je jejich oblíbené jídlo, barva, zvíře i město.

Heroutová zamrká zpoza brýlí a nahlédne do spisu. „Můžete upřesnit, kdy jste s otcem dívek navázala partnerský vztah?“

Co je ti po tom, babizno, pomyslí si, ale ovládnou se. „Asi rok poté, co umřela jeho manželka, maminka holek.“

„Máte stabilní příjem?“

„Prodávám oblečení. Celkem se mi daří,“ zalžu. Poslední dobou stojí prodeje za starou belu.

„Nějaký pasivní příjem?“

„No, něco šlo Pavlíně z pronájmu pozemků. Asi dvacet hektarů půdy a rybník v jižních Čechách. Ve výsledku je to něco kolem sta tisíc ročně.“

„Hm,“ udělá Heroutová alias Janča a spustí výklad o tom, že z pozice nevlastní matky nemám vůči dětem žádné zákonné rodičovské ani poručnické postavení, nicméně mohu požádat soud o svěření dívek do péče — rozhodující je nejlepší zájem dětí. „Tento proces samozřejmě obnáší poměrně intenzivní sociální šetření,“ konstatuje. „Je potřeba, abyste prokázala, že jste schopna děvčatům zajistit bezpečné a stabilní prostředí. Zároveň vás chci upozornit, že si můžeme zjišťovat informace od přátel, učitelů nebo sousedů.“

„To je jasný. Jen zjišťujte,“ pobídnou je.

Ptají se, jestli by si mohly promluvit s dívkami.

„Teď hned? Ještě spí,“ namítnu zmateně. „To víte, o prázdninách bývají dost lenošivý.“

„Nevadí, tak to necháme na jindy,“ rozhodne Válková. „Počítejte s tím, že než soud rozhodne, budeme vás navštěvovat minimálně jednou za měsíc. Obvykle to nějakou dobu trvá.“

Sotva za nimi zaklapnou dveře, ozve se dusání po schodech. Holky se v nočních košilích přičítají do kuchyně.

„Vy už jste vzhůru?“ zeptám se překvapeně.

„To teda jsme! My jsme tajně poslouchaly. Co to bylo za ženský? A mimochodem, *nejsme* lenošivý,“ brání se Maruška. „Nemuselas nás tak pomlouvat.“

„To byly paní ze sociálky. Musí proběhnout soud, kterej rozhodne, že se o vás můžu dál starat,“ usměju se a trochu se zarazím. „Jestli teda chcete.“

„A co ty? Ty nás chceš?“ vyzvídá Kačka. Vlasy má zase celé zacuchané a mě hned napadne, že Heroutová s Válkovou by si ty její dredy mohly vyložit jako zanedbání péče.

„Nepřeju si nic jinýho,“ řeknu popravdě.

Chvíli na sebe rozpačitě koukáme. Nakonec se zeptám, jestli by si daly toust.

„Jen v případě, že máš šunku,“ utrousí Maru, „ale nesmí mít ty hnusný bílý okraje.“

Kačka odkluše zpátky do svého pokoje.

Tehdy byl začátek prosince a on přišel ke mně do obchodu vybrat vánoční dárek pro matku. Choval se plaše a nejistě, sotva pozdravil a bezradně kroužil kolem stojanů se svetry a blůzami. Občas se dotkl nějakého náhodného rukávu a chytil ho mezi prsty, jako by zkoumal kvalitu látky. Když jsem se ho zeptala, co přesně hledá, řekl: „To kdybych věděl...“ Nakonec jsme vybrali hebkou vínovou šálu a náhrdelník se srdcem z ametystu. „Ametyst má ochrannou moc,“ vysvětlila jsem mu. „Zahání stres a zlobu.“ Usmál se a já zrudla. „Tím samozřejmě nechci říct, že vaše maminka je nějaká... nazlobená, ale asi mi rozumíte. Je to uklidňující kámen.“

„Když myslíte,“ řekl a shovívavě se usmál. Bylo patrné, že na magické účinky kamenů moc nevěří. Všimla jsem si, že při úsměvu se mu dělají dólíčky ve tvářích, a cosi ve mně se rozpustilo, jako když hodíte čtvereček čokolády do horkého mléka. Za několik dnů přišel do obchodu znovu. Donesl mi šeredného andělíčka pro štěstí a pozval mě na procházku svátečním městem. Vítr se sprškami mokrého sněhu nás brzy zahnal do potměšlé hospody, kde jsme si objednali pivo

a zelňačku. Dozvěděla jsem se, že se jmenuje Vojtěch, je vdovec a má dvě malé dcery, které označil jako „ty dvě cácory“.

Cácora Maruška se Vojtěchovi a Magdě narodila jen pár měsíců po svatbě. A za dva roky Kačka. Jenže s Magdou to brzy začalo jít z kopce: rozbolely ji kyčle a záda, trpěla nevysvětlitelnými horečkami. Zemřela jen pár týdnů po zjištění kruté diagnózy. Dvě slova, která od té doby nad rodinou visí jako těžký stín: akutní leukémie. Než se kdokoliv stačil rozkoukat, Vojtěch zůstal se dvěma malými dětmi sám.

Živě si pamatuju okamžik, kdy mi je představil: dívaly se na mě, jako kdybych měla minimálně dvě hlavy a zaječí pysk.

Maruška ke mně už při prvním setkání zahořela nenávistí. „Máš hnusnej svetr,“ prohlásila na uvítanou. Vojtěch ji okřikl, zrudl a zakoktal se, ale já jsem ho krotila. Vždyť jsou to děti, a navíc osiřelé...

Přes počáteční odpor jsem si malou Marušku získala celkem snadno. Přilepila se na mě jako mokrý list na chodník, byla jako popel, který potřebuje trochu tepla, aby se znovu rozhořel.

Po každém mém návratu domů mi drze mi šacovala kapsy, její hubené ručky připomínaly chápavé opičí končetiny, hledaly drobný dárek a většinou ho i našly. Kačenka byla odtažitější, a přesto jednoho dne nastal okamžik, kdy se ke mně sama od sebe přivinula — jako kočka, která vám poprvé vyleze na klín a vy ztuhnete, abyste ji nevyplašili. Bylo to tenkrát, když jsem jim před spaním četla z *Ronji, dcery loupežníka*.

„Odezeň ty hrozná větrnice, ať je tu ticho, jinak neslyším, co zpívám!“ Lovisa si totiž zpívala, když na svět přicházelo dítě. Půjde to lehčeji, tvrdila, a dítě bude mít veselejší národu, když přijde na svět při písničce.

„Co je to národu?“ zajímalo Marušku.

„Povaha, se kterou se člověk narodí. Přirozenost.“

„Moje máma nám taky zpívala, když jsme jí vylejzaly z břicha?“

„Já jsem nikomu z břicha nevylejzala,“ bránila se Kačenka.

„Ale vylejzala. Tak co, zpívala nám máma, nebo ne?“ ne-nechala se odbýt Maru.

„Nevím to jistě, ale řekla bych, že jo,“ přisvědčila jsem.

„Tak proč teda nejsme veselý?“ zamumlala Maruška a mně se z toho stáhlo srdce tísní.

„Ale jste,“ řekla jsem pevně.

Na stěně tikaly hodiny a tváře holčiček byly zjemnělé měkkým světlem lampy. Jste veselý a budete veselý, o to se postarám, umínila jsem si.

Ve firmě, kde Vojtěch pracoval, se zabýval vývojem léků na astma. Nemusela jsem žárlit, protože byl obklopený téměř výhradně mužskými kolegy, a když se někdy objevila vědkyně, říkala jsem si, že to určitě bude šedá laboratorní myš.

Bydleli jsme ve Vojtěchově pronajatém bytě na sídlišti kousek od lesa. Okna směřovala k východu, takže nás každé ráno probouzelo oranžové světlo, které se převalovalo přes koruny borovic. Maruška mi říkala „maceško“ — slovem, které zní jako zapomenutý bonbon v kapse babiččina kabátu.

Modrá andulka, kterou Vojtěch s Magdou před lety dostali od svatebních hostů, vždycky po ránu vřískala a rozčileně klovala zobákem do klece, dokud jsme ji nevypustili ven. Občas jí vypadlo lehoučké peříčko, které pak Maruška sebrala a zavřela do plechové krabice od sušenek.

Za nějaký čas jsem začala toužit po vlastním dítěti. Zničení mě to popadlo a nedokázala jsem tu představu vypudit z hlavy. Navíc mi bylo jasné, že už moc času nemám a příroda je nemilosrdná. Sebrala jsem kuráž a svěřila se Vojtěchovi. Byl z toho celý pryč. Myslel si, že mi ty dvě bohatě stačí: „Už takhle toho máš plný kecky.“

„Chtěla bych v náručí chovat čerstvý miminko, přála bych si ho nosit v sobě, cítit, jak se tam během dne různě přesouvá,“ chrčila jsem překotně, „chtěla bych poznat i tu bolest a všechno trápení kolem.“

Řekl, že uvidíme. Za pár týdnů ho na přechodu srazilo auto.

A tak jsme zůstaly samy. Já, Maruška, Kačenka a Pavlína. Ta z pozice nejbližší pokrevní příbuzné vyslovila přání, aby osiřelá děvčata přešla do její péče, a já jsem proti tomu nic nenamítala. Přece jenom k nim jako babička měla nejblíže a znala je odmalička. Zároveň bylo jasné, že se mnou stále počítá jako s pevnou součástí rodiny. Krátce po Vojtěchově pohřbu navrhla, abych pustila byt na sídlišti, že se můžeme nastěhovat k ní do domku. Bylo to praktické a finančně výhodné. Snadné moc ne.

„Nesmíš je tolik rozmazlovat,“ nabádala mě. „Pak budeš jejich otrokyně.“ Ale na druhou stranu, když jsem holkám

něco zakázala nebo jsem se s nimi kvůli něčemu zlobila, okamžitě se je jala utěšovat. A aby toho nebylo málo, objevila jsem v sobě něco velmi znepokojivého: v hodně vypjatých situacích, kdy na mě byla Maruška ve své začínající pubertě zlá, se mi v hlavě rozjela neodbytná smyčka strašlivých nadávek: *Ty malá, nevděčná mrcho*. Nebo dokonce: *Svině jedna prolhaná*. Jak může člověk něco takového říct dítěti, i když jen v duchu? Jestlipak si něco tak strašného pomyslí i jiní rodiče, byť třeba jenom párkrát v životě? A jak to, že děti v sobě můžou mít takovou krutost?

Moje myšlenky byly tak zahanbující, že jsem nikomu nic neřekla, ale jednou jsem se o vyčerpávajících bitvách s Maruškou svěřila Vilmě.

„Navenek se můžeš sklonit, ale ponech si aspoň trochu důstojnosti,“ zněla její rada.

A tak jsem se naučila sklánět.

Když Vojtěch zemřel, Maruška skoro přestala mluvit. Musely jsme s ní a Pavlínou navštívit psycholožku a po hodinovém sezení jsme si odnesly, že to chce čas. Kačenka se s odchodem otce vyrovnala o něco líp, byla ještě malá. Přesto nemůžu z paměti vymazat jeden prázdninový podvečer v lese. Při sbírání borůvek Kačka otevřela fialovou pusou a pronesla: „Hurá, ještě pár hodin a další den bude konečně za náma. Čím rychleji mi bude život utíkat, tím dřív budu stará, a až umřu, konečně zase budu se svým tatínkem.“

„Prosím tě, kam bys pospíchala? Na světě je přece tak krásně. Jen se rozhlídni kolem,“ pobídla jsem ji s přehnaným nadšením.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Mořská Eva.

Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.